

grundlovgivende Rigsdag, til Slutning stemte for, ja ikke alene stemte for, men ogsaa forsvarede det Lokammersystem, vi nu have, saa at jeg har gjort mit Overste i saa Henseende, som Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling. Dengang, da der var flere Medlemmer, der vare naermere til at forsvare det end jeg, som begyndte at trække sig tilbage, da var jeg imellem dem, der støttede dette Punkt, thi jeg baade forsvarede det og stemte for det. Naar den ærede Rigsdagsmand har fundet, at jeg et eller andet Sted skulde have sagt, at Lokammersystemet ikke var værd at eie, saa troer jeg, at en saadan Udtalelse af mig maa have angaaet et andet Lokammersystem og ikke det, som nu findes i Grundloven; — men om jeg ogsaa har udtalt noget Saadant, kan jeg ikke see, at det kan have Noget at betyde med Hensyn til den nu foreliggende Sag.

Bloug: Maa jeg bede om Ordet for en personlig Bemærkning.

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har Ordet.

Bloug: Da den ærede Rigsdagsmands Ord kunne forstaaes saaledes, som om de sigtede til mig, vil jeg bede den ærede Rigsdagsmand at erklære, om det er mig, han har sigtet til, da han udtalte, at der var Medlemmer paa den grundlovgivende Rigsdag, som ved den endelige Afgjorelse trak sig tilbage fra Forsvaret for Lokammersystemet.

J. M. Hansen: Ja, jeg erindrer virkelig ikke, om den ærede Rigsdagsmand var Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling.

G. Winther: Jeg vil anbefale § 20 til Vedtagelse. Det forekommer mig, at efter Alt, hvad vi have hørt i denne Sag, maa man omtrent være enig om, at hvad enten Fleertallets eller Mindretallets Forslag antages og bliver til Lov, saa er, forsaavidt den kommunale Frihed angaaer — Virkeliggjørelsen af Grundlovens Løfte — derom lige slet sillet. Det forekommer mig endog, at man i

Frihedens Interesse og i den kommunale Frihedsudviklings Interesse maa ønske, at intet af disse Forslag bliver til Lov; men skulde et af dem blive til Lov, saa forekommer det mig, at man dog idetmindste maa sørge for, at det faaer en Spire til Udvikling derved, at man medgiver det denne Udvikelse af Valgretten. Derved er det dog muligt, at der kan i Tiden indenfor selve Communens Virkefreds og i dens Repræsentation sættes saadanne Kræfter i Bevægelse, at Regjeringen ikke vil kunne undslaae sig for at imødekomme den Reform, som saa vistnok vil blive fordret.

Jeg holder ikke af at stemme for en saadan Ting som Valgrettens Udvikelse blot som en Demonstration, fordi jeg veed, at den ikke kan faae nogen virkelig Betydning, dette kan jeg paa ingen Maade være med til. Da jeg afgav min Stemme for det da foreliggende Forslag i denne Retning, var det, fordi jeg haabede, at det kunde faae sin Betydning, og jeg er paa ingen Maade overbevist om, hvis denne Lov med Bibeholdelse af § 20 gaaer ind til Landstinget og der bliver vedtaget, at det vil være umuligt, at den ærede Minister vil lade sig boie til ikke at forfaste Loven af den Grund. Jeg veed sandelig ikke, hvad det skulde være for store Bevægeligheder, der skulde være i Veien derfor, fordi man havde udvidet Valgretten fra at gjælde for omtrent en Fjerdedeel af dem, som betale til Communen, til at gjælde for dem, der dog alle sammen directe betale Skat til Communen. Jeg kan ikke see nogen som helst Fare deri. Var dette farligt, saa vilde vistnok Valgretten til Rigsdagen være endnu langt farligere; thi der foreligge ganske anderledes store og vigtige Interesser end i et Communeraad.

Jeg vil raade til, at man ikke tager Hensyn til det Løfte, den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Bloug) gav, at han i sin Tid, bag efter, naar der skulde komme et Forslag frem angaaende Valgrettens Udvikelse, saa vilde give det sin Stemme. Lad os erindre, at han har før givet os Løfter i denne Retning ved vigtige Leiligheder, hvor han hjalp os af med Rettigheder og store